

KRAKOW & ZAKOPANE

14 - 21 JUNI 2018

KRAKOW & ZAKOPANE

- EN NATUR- OCH KULTURRESA TILL SÖDRA POLEN

Innehåll:

Sidan Aktivitet

- 1 - 3 Med flyg från Kastrup till Krakow
- 4 - 7 Fågelskådning vid fiskdammarna söder om Zator och besök i koncentrationslägret Auschwitz
- 8 - 9 Besök nere i salgruvorna i Wieliczka och på Krakow Zoo
- 10 - 11 Promenader i Krakow, inkl Kazimierz
- 12 Bilresa till Zakopane och promenad i stan
- 12 - 19 Utflykt till träkyrkan i Debno och till den lilla byn Jaworki i Pieninybergen
- 20 Vi "pratar med Ulrik" mest hela dagen
- 20 Bilresa till Krakows flygplats och hemresa

Under den här turen körde vi vår hyrbil - en Ford Mondeo - ringa 50 mil och resan kostade oss 1 143 kr per person och dag (vilket är ganska normalt för den här typen av resa inom Europa). Jag exponerade totalt 1 357 bilder med mina två kameror.

Resan resulterade i ett digitalt bildspel, en del av min hemsida (www.clangula.se) och denna reseberättelse.

Jola & Thomas Johnsson
Solbrinken 7, 281 41 Hässleholm
070-331 61 26
thomas@clangula.se

Omslaget: Klädeshallen på Krakows torg och statyn av Adam Mickiewicz. Han är ansedd som Polens nationalskald. Mickiewicz är den polska romantiska poesins främste representant.

Torsdagen den 14 juni

Det har varit ovanligt sommarvarmt och soligt sedan i slutet av april - och knappt en droppe regn under hela den tiden! Så ej heller idag - den tidiga morgonen gör dock att temperaturen stannar på ringa nio grader.

Redan strax före klockan tre på morgonen kommer taxin och hämtar oss - Iréne och Roland Kjellander och Jola och mig - för transport till järnvägsstationen. Tåget till Kastrup avgår i tid klockan 04:26 och når fram till flygplatsen strax före klockan sex.

Enligt gammal tradition inmundigas en pizzaslice och en starköl i ankomsthallen. Vi växlar ut drygt 1 000 SEK till polska zloty och får 330 PLN (d v s en ganska dålig kurs; 3,06 SEK för 1 PLN!). Därefter checkar vi smidigt in på Norwegians flight 3564 till Krakow, passerar säkerhetskontrollen, där man, som vanligt, kollar min kameraväska noggrant. Känns i och för sig bra, då det är för just vår säkerhet man gör det!

Innan vi går ombord på flyget tynger vi vårt handbagage med en flaska Dr Nielsens Bitter från den inte alltid billiga "Tax-free shop"! Planet lämnar flygplatsen prick klockan åtta.

Efter visst strul med vår hyrbil (för litet bagageutrymme för våra fyra resväskor) får vi en ny Ford Mondeo, som "sväljer" både oss, handbagaget och resväskorna. Vi ställer in den externa GPS:en och vägleds smidigt in till centrum av miljonstaden Krakow. Strax före klockan 12 kommer vi till Hotel Logos på ul. Jozefa Szujskiego 5 (www.hotel-logos.pl). Själva hotellet är nyrenoverat, rent och fräscht medan rummen är ganska "kyffiga" och trånga med dåliga sängar.

Strax efter tolv ger vi oss av på en promenad in mot centrum och **Krakows stora torg** (rynek). Det är mulet och behagligt varmt för en stadstur (19 gr C). Norr om den stora **Klädeshallen**, som sträcker sig mitt över Europas näst största torg, håller man på att sätta ett nytt "Guinness Record"; 1 444 personer iförda gula T-shirts kickar boll samtidigt! Torget är fyllt av vackra hästdroskor och mängder med turister, både inhemska och från utlandet. Vi sätter oss på en restaurang i kanten av torget och beställer en lättlunch i form av en halvliter Zywiec-öl och en god ost/skinsmörgås. Vi lyssnar på hornblåsaren i Mariakyrkans ena torn.

Därefter besöker vi just **Mariakyrkan** med en överdådig interiör av religiösa målningar, reliefter och skulpturer - katolska kyrkor har ju oftast en mycket mer

Krakows moderna flygplats

Efter en behagligt kort flygtur landar vi på Krakows nybyggda, internationella flygplats "Johannes Paulus II Belice" klockan 09:15. När jag landade här senast för fjorton år sedan (2004) var det en gammal, liten flygplats, nu är det en supermodern dito med stål, betong och grönskimrande glas! Det har hänt mycket sedan landet fick sin självständighet från Sovjetunionen 1989!

turer - katolska kyrkor har ju oftast en mycket mer pompös utsmyckning än våra protestantiska. Vi tar även en rundtur med en av de vackra hästdroskorna, och kommer bland annat förbi kungaborgen Wavel nere vid floden Wisla. Den tidiga morgonen tar nu ut sin rätt, ögonlocken känns tung, och redan sen eftermiddag drar vi oss mot hotellet, handlar lite "plockmat" och äter en gemensam måltid på rummet.

Den lilla Sankt Adalbertskyrkan

KRAKOW - POLENS KULTURELLA HUVUDSTAD

Mariakyrkans interiör

Mariakyrkan vid Krakows stora torg (rynek)

Fredagen den 15 juni

Väckarklockan ringer redan klockan sex, tornseglarna skriar över taken och kyrkklockorna klämtar varje hel - och halvtimme. Himlavalvet uppvisar växlande molnighet och knappt tjugo plusgrader - som gjort för en utflykt. Men dessförinnan en underbart vällmakande frukost i den rustika matsalen i källarplan.

Strax efter klockan nio ställer vi kosan västerut, mot de fågelrika **fiskdammarna söder om det lilla samhället Zator**. Det tidigare så dåliga, polska vägnätet har nu - med stöd av EU-medel - restaurerats till en mycket bra standard. En av motorvägssträckorna är betalväg (10 PLN).

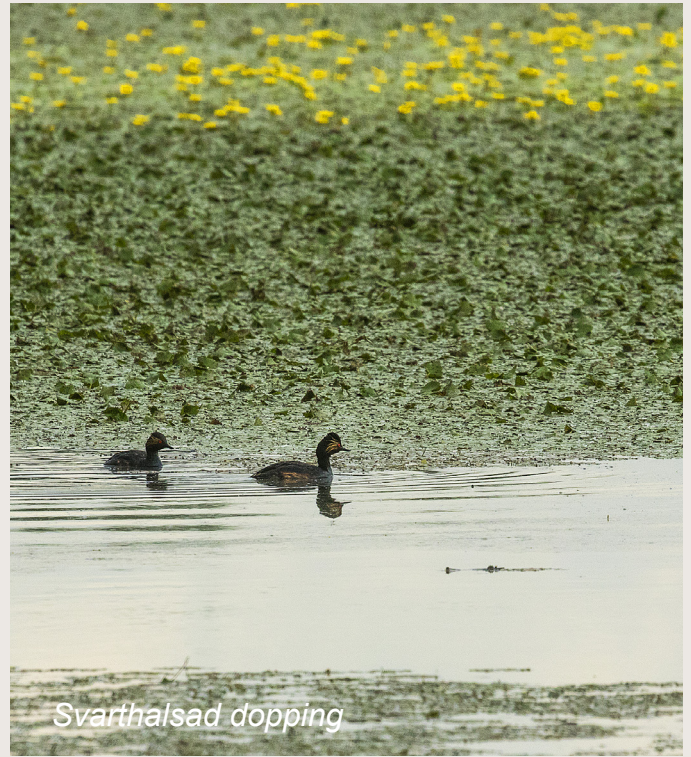
Strax före klockan 11 kommer vi fram till de många fiskdammarna, omgivna av små samhällen och jordbruksmark. Stora delar av dammarna är igenväxta, och framförallt är det den invasiva vattenväxten sjögull som breder ut sina täta mattor. För närvarande blommar de vackert i tusental! Under två timmar skådar vi vid dammarna och noterar bl a gott om häckande skäggtärnor, ett par svarthalsade doppingar, en natthäger och snatteränder. Andra arter är skäggdopping, sothöna, häger, knölsvan, brunand, vigg och smådopping. Sjögröddor kväker raspigt från flera håll. Av fjärilar noterar vi amiral, kartfjäril och citronfjäril.

Hungern får oss att söka upp en lunchrestaurang i Zator, och vi hittar en mycket trevlig pizzeria i en källarlokal invid torget. Vi äter en pizza och dricker en kall starköl. Jola får sin favoriträtt: Ryska piroger. För oss två blir priset 35 PLN (d v s 35 x 2,40 = 84 SEK), vilket visar att maten fortfarande är billig i Polen i förhållande till Sverige!

Skäggdopping

Svarthalsad dopping

Brunänder - ett par

Vi reser ytterligare några mil västerut med vår hyrbil, och kommer vid 15-tiden till samhället **Oswiecim**, mera känt som tyskarnas **utrotningsläger Auschwitz**. Vi möter mängder med turister och skolklasser på utflykt. Vi börjar med ett besök i det stora tvillinglägret Birkenau med sin karaktäristiska tegelbyggnad med tornet och järnvägspassagen där under, samt mängderna med träbaracker, där fångarna levde. Hit kom polacker, oliktankande, ryska krigsfångar och zigenare men framförallt judar. De kom i boskapsvagnar "och enda vägen här ifrån var som rök genom krematorieungarnas skorstenar"!

Vi tar skyttel-bussen tillbaka till Auschwitz och passerar under infarten till lägret med den ökända inskriptionen "Arbeit macht frie!". Under en dryg timme vandrar vi runt i dödslägret, tittar på foton från den tiden och på fångarnas ägodelar i form av skor, resväskor, glasögon, hår och kläder.

Det är svårt att med sitt förnuft förstå de ofattbara grymheter som begicks här för drygt 75 år sedan, inte ens om man försöker sitt allra yttersta. Människans mörkaste sidor, som finns hos oss alla - men som hålls tillbaka av kultur och bildning, kan åstadkomma rusliga aktiviteter. Och även om vi säger att dessa aldrig får upprepas, så händer det i Ruwanda och på Balkan några decennier senare. Sådana är vi människor! Grymma, oberäknliga och farliga! Rasism och rädsla för det okända kan med lätthet plocka fram våra mörkaste sidor!

Vi lämnar Auschwitz, läskar oss med en glass och försöker "stabilisera våra själar" efter det upplevda. Kvart över fem sätter vi oss i bilen, aktiverar vår GPS och gör ett kort uppehåll för matinköp på den franska matkedjan Carrefour. Två timmar senare är vi åter på hotellet, hittar - som tur är - en parkeringsplats på gatan framför hotellet och äter en gemensam middag på bakgården. Kvällen är ljummen och behaglig!

Birkenau

Lördagen den 16 juni

Vaknade klocka sex och frukost klockan åtta, allt enligt denna resas rutiner. Vädret är soligt och temperaturen når så här på morgonen 19 grader C.

Målet för dagen är ett besök vid **saltgruvorna i Wieliczka**, en halvtimmes bilfärd i sydöstlig riktning från Krakow. Vi parkerar på en privat parkeringsplats någon kilometer före själva gruvan (och blir lurade att betala fyra gånger så mycket som på den officiella parkeringsplatsen; 25 PLN).

Vi befarade att få stå i en lång kö men som tur är behöver vi inte det. Vi kommer direkt till biljettkassan (225 kr/person) och efter en kvarts väntan blir vi insläppta i själva gruvan klockan 10, och då tillsammans med en engelskspråkig guide. Vandringen börjar med en lång trärappa, innehållande drygt 300 steg (!). Själva vandringen omfattar totalt drygt 3 km och sker på cirka 130-140 meters djup. Det råder en konstant temperatur kring 14-16 grader C nere i gruvan. Vi upplever hur arbetet sedan många hundra år tillbaka har gått till, besöker ett ofantligt stort kyrkorum med kristallkronor i salt och imponeras över restauranger och stora festsalar i underjorden. Sedan många år tillbaka finns här även ett sanatorium, p g a den nyttiga, saltmättade luften. Man har årligen kring en miljon besökare och besöksrekordet för en dag, 9 000 personer, sattes 2017.

Om det tog lång tid att ta sig ner i gruvan, råder det motsatta när man skall ta sig upp: Med en snabbhiss, som förflyttar sig med 4 meter per sekund, är man snart uppe på markytan igen. Nu smakar en kall öl riktigt gott! Vandringen tog cirka två timmar.

Vi återvänder till Krakow, hämtar Iréne på hotellet och far ut till **Krakows Zoo**, dit vi anländer kring klockan 14. Inträdet är lågt (25 kr för oss pensionärer) och själva djurparken är välhållen med mängder av fåglar och djur från världens alla hörn. Dock alltid tråkigt att se olika kattdjur i trånga burar - de verkar inte må så bra! Däremot imponerar den intensivröda färgen på de häckande röda ibisarna från Karibiska Havet - och de lekfulla humboltpingvinerna i sin stora damm!

Vi återvänder till hotellet och har den osannolika turen att återigen hitta en parkeringsplats på den biltäta gatan utanför hotellet. Kvällen avslutas med en beställd middag på utegården; det serveras bl a kyckling och en kall öl. Mycket välsmakande!

Wieliczka saltgruva

Påve Johannes Paulus II

Den underjordiska katedralen

Söndagen den 17 juni

Idag bryter vi traditionerna; har sovmorgon till klockan 07:30 och avser att "röra oss parvis" under dagen. På så vis får våra olika önskemål fritt spelrum!

Irène och Roland besöker torget, stadens vaxkabinett och **kungaborgen Wavel** samt gör en trevlig **båttur på floden Wisla**. Det är soligt och varmt med som mest 28 grader C.

Jola och jag vandrar också ner till torget, tittar på en mer än tusenhövdad demonstration mot abort och samkönade äktenskap och för traditionella värdering som äktenskap mellan man och kvinna och hedra din far och din mor. I ett så djupt katolskt land som Polen och med en så konservativ regering som "Lag och Rättvisa", är det kanske inte märkligt att sådana här demonstrationer drar mycket folk. För att liva upp arrangemanget har man även med en säckpipeorkester från Storbritannien.

Som vanligt kryllar torget av flanerande turister och vi njuter av gatumusikanternas underhållning och såpbubble-ekvilibristerne såpbubblor. I den lilla kyrkan Sankt Adalbert firas dop och i den gamla Jesuitkyrkan firas gudstjänst.

Vi tar spårvagnen ner till **de judiska kvarteren i Kazimierz**, tar en kall öl vid ett judiskt café och besöker för första gången i våra liv en judisk synagoga och en judisk kyrkogård. Den sistnämnda känns speciell, då det här saknas blommor och andra utsmyckningar. Istället pryds gravstenarna av småstenar (som ett tecken på minnen som varar i "evighet"!).

Strax före klockan 14 slinker vi in på den välkända, **judiska restaurangen "Klezmer-Hois"** för att äta lunch. Vi ber om något typiskt judiskt i matväg - och får oss serverat "gåsmeat med gåslever, lök och surgurka". Inte hälften så äckligt som det låter men vi skulle nog inte beställa rätten en gång till (om man ska uttrycka sig diplomatiskt). Ölen smakar dock som vanligt väldigt gott!

Sen eftermiddag återvänder vi mot vårt hotell, köper lite mat till kvällens "polska tapas" under parasollerna på utegården. Vilar en stund i rummets luftkonditionering innan vi klockan 18 träffas på utegården. Vi delar både dagens upplevelser och den mat vi köpt under dagen. Ikväll blir det både öl och vitt vin från Bulgarien. Ett gäng norrmän deltar i trevligheterna. I säng vid 21-tiden efter en trevlig dag!

Kungaborgen Wavel och floden Wisla

Måndagen den 18 juni

Åter till rutinerna; väckning klockan sex och frukost klockan åtta. Idag är det lätt mulet och 18 grader varmt. Kvart över nio lämnar vi Krakow och far söderut mot Zakopane nere i Tatrabergen. Vägarna är över förväntan bra - och ytterligare vägarbeten med långsträckta brobyggnationer ska göra vägarna än bättre i framtiden.

Vi fikar vid en vägrestaurang vid 11-tiden och kommer fram till **Zakopane** och Hotel Villa Vita (www.villavita.pl) strax efter klockan 13. Det ligger strax i början av gågatan genom stan, dvs "mitt i smeten"! När vi väl installerat oss på våra rum (som ligger 75 trappsteg över markplan och utan hiss; puh!!), går vi en promenad längs gågatan och stannar till vid en bar och äter en kebab med pommes frites - och en polsk öl, naturligtvis. Vi drabbas av en eller annan lätt regnskur. Roland passar på att köpa några sandaler.

På hemvägen stannar vi till vid restaurang "Kasprowy Wierch", tar en öl och hinner se Sverige besegra Sydkorea i årets Fotbolls-VM.

Vi köper lite olika mattillbehör och liten öl och vin för att senare ikväll dela en middag i hotellets frukostmat-sal (ost, krakowska, tomater, oliver och bröd mm.).

Tisdagen den 19 juni

Samma rutiner som tidigare dagar; vaknade klockan 06:30 och frukost klockan 08:00.

Före frukosten går jag en promenad i den gamla delen av stan, smiter in i en vacker träkyrka, besöker en liten kyrkogård och njuter av den vackra trä-arkitekturen på de gamla husen. Taltrasten vid kyrkan sjunger sin ekvilibristiska sång, så olik den vi är vana vid hemifrån! Och på ett stenfundament intill trottoaren sitter en koltrasthane, så orädd att jag kan fotografera honom med min mobiltelefon på en halvmeters håll!

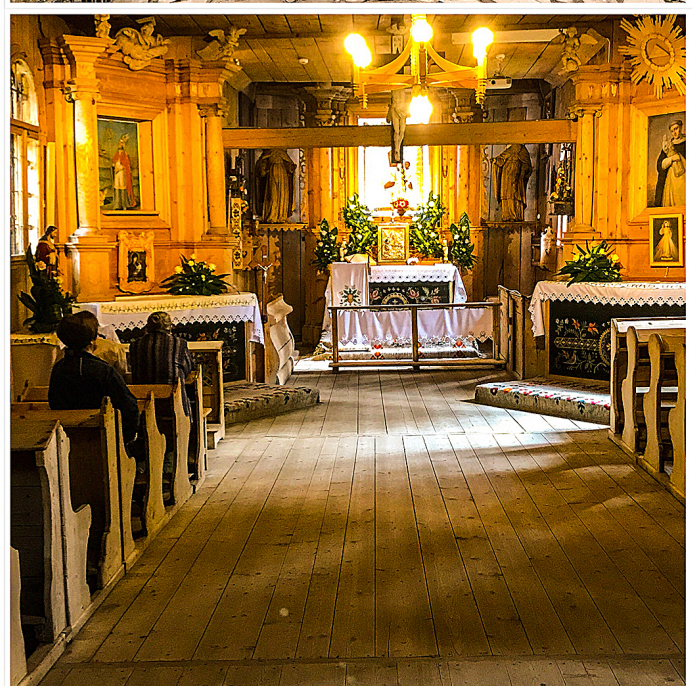
Vi har av Jolas kusin blivit rekommenderad att besöka den lilla byn Jaworki i kanten av Pieninys Nationalpark. Klockan 09:30 ställer vi in GPS:en på den lilla byn och far iväg i nordöstlig riktning. Passerar ett flertal vägbyggen och far fram genom ett svagt kuperat landskap med fält och skogar. Det är vackert!

En timme senare kommer vi fram till den lilla, fina **träkyrkan i Debno** - Ärkeängeln Mikael's kyrka, byggd på 1400-talet och med en imponerande interiör av träskulpturer och väggmålningar. Den är så värdefull att UNESCO har den på sin Världsarvslista, tillsammans med ytterligare några träkyrkor i södra Polen (det s k Lill-Polen). Den vita storken häckar på en stolpe vid grannfastigheten och har två ungar i sitt bo, kärrsångaren sjunger och en liten flock svartkråkor

Träkyrkan i Debno

drar förbi. Det är bästa tänkbara väder; soligt och 23 grader varmt.

Vid lunchtid når vi fram till den **lilla byn Jaworki** - och eftersom hungern gör sig påmind besöker vi en restaurang i byn, inhyst i ett rustikt trähus, där man för närvarande reparerar taket. Vi vill testa den lokala maten och det blir därför panerad ostypec (rökt fårost) med tranbär till förrätt och en grillad öring med potatis till huvudrätt. Det smakar gott, alla helst öringen!

Efter måltiden far vi upp i en dalgång i bergen, stannar till vid en liten stuga, där en bäck rinner fram längs grusvägen. På andra sidan bäcken ser vi en kvinna som räfsar ihop det nyslagna höet och hänger på hässjor (som vi gjorde i Sverige för 20-30 år sedan).

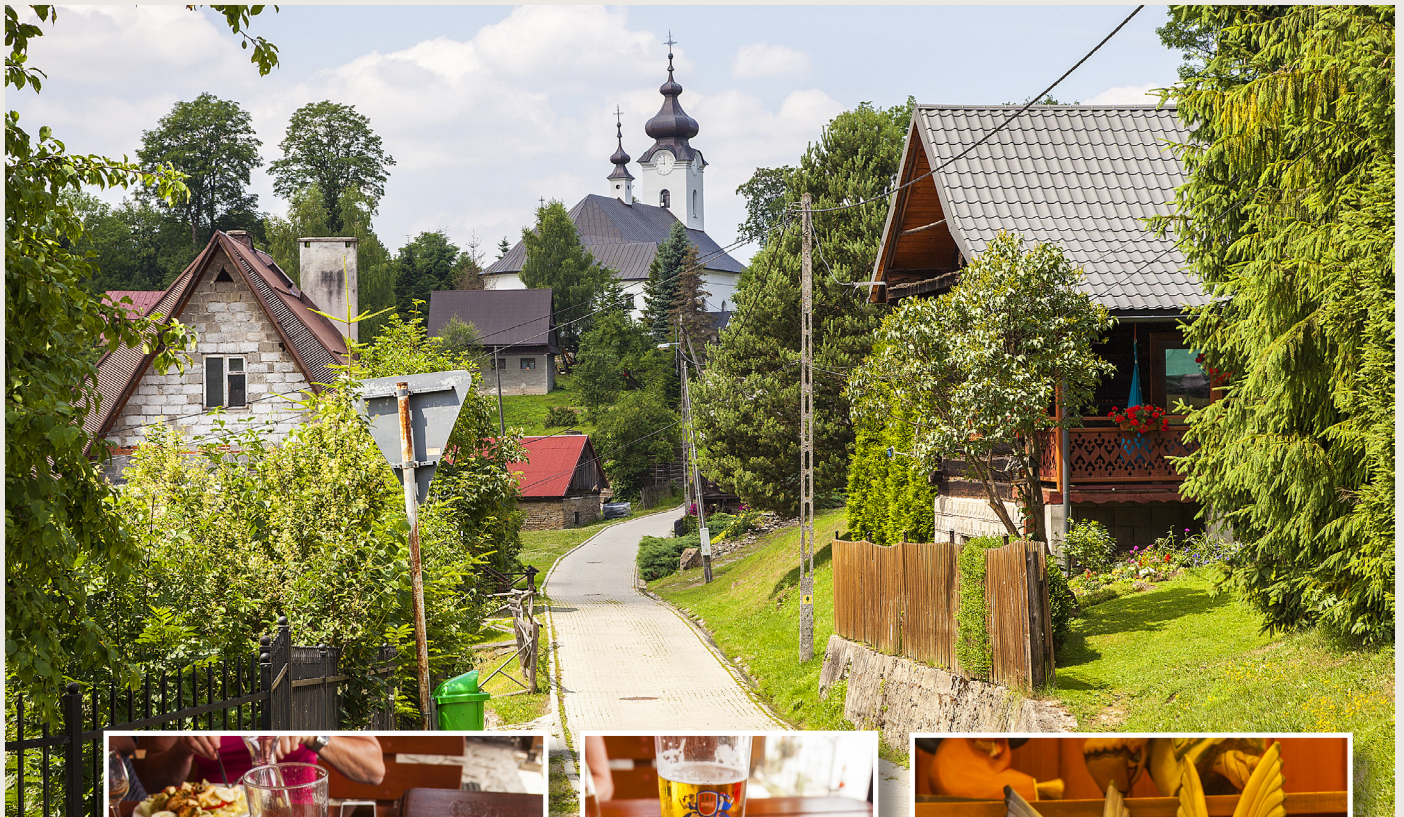
Det doftar "terpentin" från en nysågad vedstapel bredvid bäcken. Här hittar vi en stor långhorning, en hona av tallbock. Och på den sluttande ängen hittar vi många intressanta flygfän, eller vad sägs om större dagsvärmare (som ser ut som en liten, stressad kolibri), en underskön makaonfjäril, en sexfläckig bastardsvärmare och ett flertal mindre tätelsmygare.

Vi far upp i ytterligare en dalgång, där grusvägen blir smalare ju längre upp vi kommer. I den kuperade terrängen upptäcker vi två svarta storkar, en försärla och matande törnsångare. På ängsmarken bredvid vägen blommar två arter orkidéer; dels kärrknipprot men också en orchis-art med en högre blomstängel i lilalrött. Vi möter några vandrare längs den smala vägen.

Vid 16-tiden vänder vi åter mot Zakopane, släcker törsten på en liten bar och tankar bilen för första gången. 37,7 liter bensin till en kostnad av 5,07 PLN per liter (12:30 SEK per liter, d v s något billigare än i Sverige). Vi hinner även handla i en Lidl-butik längs vägen. Plockmat som vi sedan avnjuter i hotellets frukostmatsal.

Polen förlorar mot Senegal med 1-2 i fotbolls-VM, så "stämningen på gatan" blir lite dämpad denna kväll! Vi kommer i säng strax efter 21, efter en härlig dag i naturen.

Denna sida: Bilder från byn Jaworki

Grått aftonfly (larv)

Kartfjäril

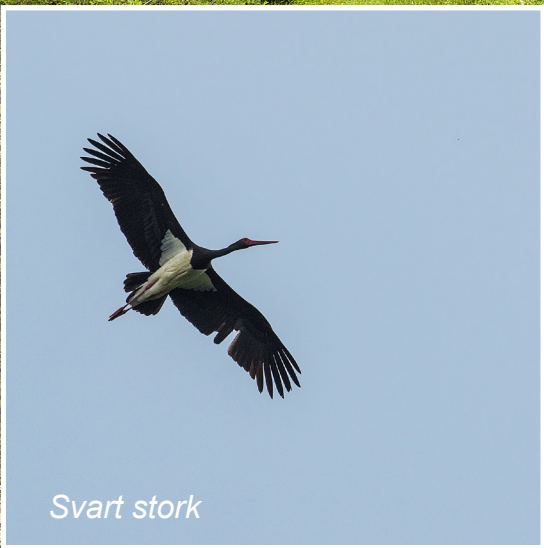
Sexfläckig bastardsvärmare

Mindre tåtelsmygare

Makaonfjäril

Svart stork

Törnsångare

Floden Dunajec

Tallbock, hona

Kärrknipprot

Onsdagen den 20 juni

Idag vaknar vi med vissheten om att både Iréne och jag är drabbade av någon form av matförgiftning - och har "talat med Ulrik" hela natten! Tråkigt i kubik! Idag skulle vi ju ha åkt med linbanan upp till Kaspowry Wierch (nästan 2 000 m ö h i Tatrabergen). Och vädret är det bästa tänkbara!

Det blir en synnerligen "seg dag" för oss alla!

Torsdagen den 21 juni

Idag mår vi bättre men inte bra! Dock så bra att jag orkar köra vår hyrbil tillbaka till Krakows flygplats. Innan vi lämnar hotellet betalar vi p-platsen och en lokal skatt (91 PLN för alla dagarna).

Vi kommer iväg strax efter klockan 9, fikar på en ben-sinmack vid kvart i elva och passar även på att tanka bilen (9,6 liter bensin för totalt 49 PLN). Vi anländer till Krakows fina flygplats strax före klockan 13, lämnar hyrbilen åter utan några problem och sätter oss att vänta på flyget. Vår hyrbil har gått ringa 50 mil och att hyra GPS:en kostar oss 734 SEK (enligt offert).

Vi noterar att det är rejält varmt i Krakow, 32 grader C och att vi får vänta en bra stund innan det är dags att checka in - men bättre det än att "komma med andan i halsen"! Vi äter lunch när vi väl är incheckade. Matlusten är dock inte den bästa efter gårdagens händelser!

Vi lämnar Krakow klockan 16:30 och är åter på Kast-rup klockan 17:50. Det är blåsigt och kallt när vi väntar på Öresundståget, 16 grader och snålblåst! Efter pass-kontroll vid Hyllie station kommer vi in i Sverige och klockan 20:30 är vi åter i Hässleholm.

Noterar med sorgset sinne att stationen ser smutsig och sliten ut, att rulltrappan - som vanligt - inte fungerar och att vi möter betydligt mer invandrare på stationen än vi möter svenskar. Känner en mycket stark oro för att vi håller på att förstöra vårt eget land; Sverige förfaller i sakta mak och vi känner oss alltmer främmande i vårt eget land! Det här kommer sannolikt att sluta olyckligt! Även om jag hoppas på det motsatta! De naiva politikerna och det naiva Sverige håller på att ta kål på sig själv!

Och mest synd är det om de skyddsbehövande invandrare, som gör allt för att anpassa sig till och smälta in i det svenska samhället - men som motarbetas av hedersförtryck, självutsedda moralpoliser, gängkriminalitet, mord på öppen gata, sunkiga klanstrukturer, IS-sympatisörer, radikala imamer, saudiskstödda salafister och kvinnoförtryck!

Klockan 21:25 är vi åter på Solbrinken, tar farväl av våra resekompisar, Iréne och Roland, och hälsas välkomna hem av katterna Sushi och Gustav.

Ostypec - rökt fårost

Humboltpingvin, Krakow Zoo

Polska kyrkogårdar är mycket blomstersmyckade

Gorales (spelmän med folkdräkter)

Kasprowy Wierch

Denna sida: Gorales sköter forstärden på Dunajec

JOLA ÄR ÅTER STOLT ÖVER SITT HEMLAND!

KRAKOW & ZAKOPANE 2018